

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

REVISTA DE ESEURI
ȘI COMENTARIII
POLITICE

Cuprins

Nr. 4 / 2011

Salut, dragi prieteni!.....	3
Un salut de la Abdullah (Abdullah Demir).....	5
<i>Opinii...</i>	
Revolutionar, idealist sau pragmatic? (Mihai George Pascu).....	6
Criză, partid, democrație. Un drum cu sens unic? (Adrian Cosmin Canae).	7
Moneda Euro, încotro? (Silvia Rotaru).....	10
<i>Tineretul, între activitate și indiferență</i>	
Educația, cheia succesului (Silvia Rotaru)	14
Tineretul, apatie, indiferență, stagnare? (Adrian Cosmin Canae).....	16
Tinerețea, între competență și neputință (Johanna Voicu)	18
Tineretul și răspunderea civică (Mihai George Pascu)	20
Tinerii, actori în devenire pe marea scenă politică (Roxana Enășel).....	22
Studentii, deschideți ușa către democrație! (Mihai George Pascu).....	25
De ieri, de azi, de mâine, pentru totdeauna (Manuela Chircu)	26
<i>Pagini de istorie</i>	
Junimea și junimismul.Tinerii care au schimbat istoria(Silvia Rotaru).....	30

Salut, dragi prieteni!

Tumultul acestor zile de iunie, ce au debutat cu obișnuita lor fierbințeală de minte și vreme și care ne induce în fiecare dintre noi, dascăli și studenți deopotrivă, acea stare de efervescentă deschisă spre revărsarea și cuantificarea marilor energii acumulate din știința cărților, reprezintă, totodată, pentru studenții anului I de la Facultatea de Științe Politice un moment oportun de exprimare și reafirmare a propriului lor drept la opinie, în deplin consens cu sfidările și provocările existente la adresa societății românești actuale.

Acești tineri, asemeni multor alora ca ei, nu vor să stea cu brațele încrucișate în fața sorții, așteptând cu răbdare să le vină rândul în vârtejul marelui carusel al vieții sau să beneficieze de eventuale oportunități intervenite în acel spațiu nesigur dintre speranță și resemnare. Ei, acești tineri, vin să ne spună și să ne reamintească prin aceste cuvinte simple, avântate și pline sevă că voi, colegii lor cantemiriști și de pretutindenii din România sunteți deschizătorii marelui portal către democrație, actori în devenire pe scenă politică a țării și purtători ai unei mari răspunderi civice față de patrie și de neam, față de nația română.

Acești tineri, membri entuziaști ai cercului științific „Comunicatorul secolului XXI”, constituit la nivelul Facultății de Științe Politice a Universității „Dimitrie Cantemir”, vin să ne asigure că semenii lor nu manifestă nici indiferență, nici apatie și nici neputință în fața provocărilor complexe cu care se confruntă astăzi societatea românească și că ne aflăm în fața unor oameni activi, demni de încredere și cu proiecție responsabilă pentru viitor, conștienți de faptul că educația constituie adevărata cheie a succesului.

În actualul număr puteți lectura o serie de eseuri privitoare la societatea românească de azi, precum și câteva articole pe teme contemporane specifice, în care veți putea admira și aprecia atât stilul jurnalistic, cât și cel științific, plin de seva creației și talentului în devenire al dragilor voștri colegi.

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

V-aș recomanda, totodată, să reflectați și la vorbele pline de simțire ale colegului vostru Abdullah Demir din Turcia: „Dacă înveți un cuvânt folositor de la cineva, îi datorezi respect toată viața... Așa am învățat de la părinții mei”

Cercul științific „Comunicatorul secolului XXI” vă așteaptă cu sugestii, propuneri și idei noi, care să-i sporească utilitatea, spiritul de creație și...rândurile!

Vacanță plăcută! Prof. univ. dr. Călin Sinescu

Un salut de la Abdullah

Abdullah Demir

Student anul I

Facultatea de Științe Politice

Am venit în România acum cinci ani în vizită la un prieten care avea un business în București. Am văzut că este o țară democratică unde fiecare om poate să spună liber ceea ce gândește.

Încă de când eram adolescent, am fost atras de libertate, m-au preocupat drepturile omului și libertatea religiilor. Așa am învățat de la părinții mei. M-a preocupat întotdeauna înțelegerea dintre toate naționalitățile unui stat. Nu trebuie să existe nicio diferență între naționalitățile care formează un popor. Fiecare naționalitate care face parte din poporul respectiv trebuie să aibă voie să-și manifeste cultura ei, limba ei, religia ei.

În opinia mea politicienii trebuie să țină cont de interesele poporului.

Dorința mea este ca toate popoarele să fie libere, să circule în toată lumea și să existe o prietenie și un respect reciproc între toate popoarele lumii, și doresc de asemenea pace pe întreg Pământul. Războiul nu este o soluție pentru oamenii civilizați, nu trebuie să lăsăm în urmă mame și surori care plâng, copii fără tată. Totul se poate rezolva cu înțelegere. Pentru aceasta vreau să studiez științele politice, pentru a media înțelegerea între popoare

Am ales Universitatea "Dimitrie Cantemir", deoarece știam despre personalitatea lui Dimitrie Cantemir care este cunoscut și în Turcia, unde a locuit câțiva ani. M-am consultat cu niște prieteni români care mi-au spus că la această universitate sunt profesori foarte buni. La înscriere am fost primit cu multa căldură sufletească, simțindu-mă ca acasă. Într-adevăr am văzut că profesorii mei au vaste cunoștințe în domeniul politicii democratice de la care am multe de învățat și cu această ocazie vreau să le mulțumesc și totodată să le ofer respectul meu.

În credința mea există un proverb care spune că "Dacă înveți un cuvânt folositor de la cineva îi datorezi credință și respect toată viața."

Revoluționar, idealist sau pragmatic?

Pascu Mihai George

Student Anul I

Facultatea de Științe Politice

Deși avem în vene încă sângele de razboinic roman, de mare cuceritor, deși nu suntem de acord, cu deciziile pe care le iau conducătorii din ziua de azi în contradicție cu dorințele noastre, eu consider că poporul român numește elita politică prin intermediul votului universal, dar nu este reprezentat de aceasta.

Răspunderea civică nu este destul de dezvoltată în cadrul generației noastre, așa că, după părerea mea, o revoluție pragmatică nu se va realiza prea curând.

Pe fundația societății create, după schimbarea regimului politic, noi trebuie să ducem un continuu război mental, pe plan psihologic, educațional, astfel încât să nu se repete greșelile din trecut și să schimbăm mentalitatea feudal - românească ce constă în acordarea votului, persoanei ce oferă mai mult cantitativ, material, și nu calitativ, pe termen lung.

Printr-o revoluție ideologică, prin evoluția societății civile, prin alegerea elitei politice, după studiu și rezultate, nu pentru valori materiale, România poate ajunge mult deasupra altor state europene, deoarece are atât resurse umane, cât și materiale superioare, dar care din păcate în momentul de față nu sunt exploatare.

Calea optimă pe care o aleg pentru un viitor al frumoasei, dar abuzatei noastre țări este o revoluție ideologică, bazată pe impunerea ideilor democratice, liberale, o societate bazată pe meritocrație, nu birocratie, pe rezultate, nu pe avere, pe respectarea libertății individului, prin intermediul statului de drept, dar mai ales pe credință, nădejde, dragoste și respect.

Criză, partid, democrație. Un drum cu sens unic?

Adrian-Cosmin Canae

Student anul I

Facultatea de Științe Politice

O descriere a regimului politic din România, este o temă aparent facilă, dar din perspectiva actuală este dificilă datorită particularităților specifice din România. Sigur că ne așteptam, ca după mai bine de 20 de ani de la căderea comunismului, când aveam un singur partid – Partidul Comunist și un unic conducător Nicolae Ceaușescu, să avem poate un alt regim politic, poate un alt premier și un alt șef de stat.

Criza economică actuală, lipsurile pecuniare, condițiile dificile în care trăim și ne desfășurăm activitatea, nesiguranța zilei de mâine; toate aceste motive au dus la o neîncredere majoră a populației în regimul politic actual precum și la dezavuarea sa.

Poate că așteptările noastre după anii '90, când democrația și tânărul regim din România erau în tranziție, au fost împlinite în 2004, când alegerile prezidențiale au fost câștigate de un altfel de președinte față de cei care au fost înaintea lui respectiv Ion Iliescu și Emil Constantinescu. Noul președinte era charismatic, puternic și adopta un limbaj mult mai apropiat față de cetățeni. El a captat interesul alegătorilor folosind „cuvinte potrivite”, a promis că foarte multe dintre problemele țării vor avea o evoluție pozitivă, iar sloganul „Să trăiți bine!” a avut o priză extraordinară la electorat.

Dacă ne referim la regimul politic din România acesta rămâne o varietate a tipului parlamentar, cu o organizare a puterii executive de tip semiprezidențial insuficientă însă a-l cataloga ca atare. Se individualizează prin rolul important al partidelor politice; astfel apare mai adecvată considerarea lui ca un sistem multipartidist – partitocratic. Astfel, partidele politice se opun unul altuia, regulamentele parlamentare divizează Camera Deputaților sau Senatul, partidul de guvernământ și opoziția se contrazic cu ocazia dezbaterilor proiectelor de lege, iar sistemul judiciar se bazează pe o concurență între partidele adverse. Deși ele prezintă o adversitate formală, atunci când interesele electorale o cer, multe din partide acționează la unison. Pentru a

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

exemplifica, să ne amintim de campania din 2007 când pentru introducerea votului uninominal aceasta a îmbrăcat forma unei competiții politice și s-a ajuns practic la un compromis al partidelor.

Astfel putem argumenta, că în fapt, activitatea premierului și a guvernului se află sub controlul nemijlocit al partidelor politice, în mod deosebit al celor din majoritatea parlamentară, schimbările petrecute aici având consecințe directe asupra executivului.

Deci România îndeplinește două condiții primordiale ale sistemului parlamentar. O primă condiție ar fi compatibilitatea între calitatea de membru al legislativului și executivului precum și faptul că alături de Premier, Președintele este asociat puterii executive, astfel aceasta are un caracter dual.

Trebuie adăugat că activitatea guvernului se află sub control parlamentar nemijlocit, ceea ce înseamnă că atât Guvernul și fiecare din membrii săi sunt obligați să răspundă la întrebările sau interpelările formulate de senatori sau deputați. Așadar, din perspectivă constituțională în constituirea, funcționarea și demiterea guvernului, rolul principal revine Parlamentului.

Revenind la actualul guvern Boc, putem specifica că imaginea sa a scăzut drastic în ochii cetățenilor, datorită măsurilor de austeritate impuse aparatului bugetar și nu numai lor.

Ultimele campanii electorale și prezidențiale au reprezentat tocmai din cauza acestor măsuri nepopulare, o provocare atât pentru candidați cât și pentru electorat. Având în vedere scăderea bruscă a interesului electoratului față de viața politică, element coroborat cu problemele de ordin economic și social, ne confruntăm cu un dezinteres flagrant al cetățenilor României.

Pattern-ul politic al României este cel al hegemoniei partidelor, cel mai adesea definit prin intermediul conceptului de partidocrație care compun partidele politice.

Această hegemonie a partidelor are un efect destabilizator asupra activității politice în ansamblul adică asupra legislativului și executivului în mod deosebit. Faptul că unele norme sau reguli instituite de Constituție nu sunt respectate în totalitate sau sunt aplicate greșit fac ca regimul politic să aibă un aspect oarecum dezorganizat.

Ca o concluzie, putem afirma că dacă realizăm o analiză instituțională a democrației românești am putea însemna pe scurt: ar fi o pendulare între majoritar și consensual al puterii executive după anii '90; o relație între puterea executivă și cea legislativă care ar reprezenta în

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

viziunea noastră o desprindere de la modelul consensual în cadrul democrației românești datorită dominației constante a executivului asupra legislativului; un sistem de partide din România post-comunistă care a avut și are un regim pluripartidist.

Moneda Euro, încotro?

Silvia Rotaru

Facultatea de Științe Politice

Ceea ce a consfințit caracterul economic al Uniunii Europene, a fost introducerea monedei unice. Euro a fost introdus la 1 ianuarie 1999, devenind moneda oficială a 11 state. Inițial apărea ca o monedă virtuală utilizată pentru tranzacțiile ce nu necesitau bancnote și monede, precum și în scopuri contabile.

Statele care au făcut parte din zona euro incipientă au fost, evident și fondatoarele Uniunii Europene, cărora li s-au alăturat și alte țări. În 1999 Belgia, Germania, Irlanda, Spania, Italia, Franța, Luxemburg, Țările de Jos, Austria, Finlanda și Portugalia foloseau ca monedă unică euro. În 2001, acestor state li s-a alăturat Grecia, în 2007, Slovenia, în 2008, Cipru și Malta, în 2009 Slovacia, iar în 2011 Estonia.

Astăzi se află în preliminarile numite Exchange Rate Mecanism, țări ca Lituania, Letonia și Danemarca. Se preconizează că România va intra și ea în această etapă abia în 2013, urmând să adopte moneda în 2015.

Se pare că avantajele folosirii monedei europene au ispitit multe alte state în a o introduce în economia lor chiar fără acordul Uniunii.

În alte țări precum Regatul Unit, Danemarca și Suedia, euro devine legitim indezirabil, având în vedere că în ultimele două s-au organizat referendumuri privind adoptarea monedei.

Avantajele pe care euro le conferă sunt adevărate miraje care întăresc, *de facto* scopul ultim sau prim, depinde din ce punct de vedere privim, al Uniunii Europene, și anume cel de creare a unei economii europene puternice și concurențiale.

În primul rând, trebuie amintită inflația scăzută de doar 2,6 %, fapt ce cadrează cu limitele unei inflații târâtoare normale în orice economie. Acest fapt aduce cu sine dobânzi mai mici, o creștere a prețurilor insesizabilă și o indexare a salarilor sustenabilă, ca atare, generează un nivel de trai ridicat.

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

În al doilea rând, putem invoca facilitarea călătoriilor, fapt ce implică nu doar voiaje fără griji și deci dezvoltarea turismului, ci și atragerea investitorilor străini.

Sigur nu se pot neglija nici aspectele comerciale vamale, cele ce țin de anumite diferențe de preț la combustibili, la alimente și produse de primă necesitate.

Utilizarea euro elimină decalajele de schimb valutar și generează o stabilitate pe piețele ce prezintă fluctuații frecvente și semnificative.

Euro nu este o simplă monedă, este unul dintre simbolurile Uniunii Europene, al puterii, al stabilității, al concurenței, și al consensului în diversitate așa cum sugerează și sloganul "Unitate în diversitate". Acest fapt crește gradul de încredere al populației în economia comunitară, dar și în cea națională, fapt ce poate determina o creștere a consumului, nu neapărat semnificativă, dar care stimulează mediul privat, și generează crearea de locuri de muncă.

Ceea ce dovedește că euro este o monedă puternică, este prima sa recesiunea mondială în care "s-a clătinat cu mândrie", însă nu s-a prăbușit, fiind un factor decisiv la menținerea economiei europene în concurență cu cea americană, dar mai ales cu cea chineză despre care se spune că nu a suferit repercursiunile crizei economice.

În ceea ce privește România, aceasta oficial îndeplinește actualmente doar două din cele trei criterii de convergență și anume : cel al datoriei publice și cel al nivelului cursului de schimb. Însă aceste date rămân totuși la nivel formal, deoarece în realitate Eurostat a constatat anumite nereguli în ceea ce privește statisticile raportate de Ministerul de Finanțe legate de datoria publică.

Pentru a adera la zona euro este necesar ca, România să reducă deficitul bugetar la 3 % din Produsul Intern Brut, până în 2012. Consider că acest fapt este însă, dificil de realizat, având în vedere că în 2010 deficitul bugetar a ajuns la 6,8 % din P.I.B., iar în 2011 se preconizează a se situa undeva la nivelul a 5 puncte procentuale. În opinia mea, momentan, atingerea acestui obiectiv rămâne totuși o utopie, având în vedere creșterea accelerată a prețurilor, ca repercursiune a creșterii prețurilor carburanților, a recoltelor slabe din acest an, a scăderii productivității muncii ca urmare a ratei șomajului, a majorării T.V.A.-ului și nu numai.

Presă a anunțat deja un nivel al inflației pentru prima jumătate a anului în curs, de circa 8 procente.

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

Un alt factor destul de important care trebuie menționat este că 2012 va fi un an electoral, iar speculații pe această temă există deja.

Un alt decalaj pe care statul român îl înregistrează în raport cu media Uniunii Europene este rata dobânzilor pe termen lung, aceasta fiind de 0,3 %. Teoretic, ratele dobânzilor din stat nu trebuie să depășească 2 % din ratele celor mai performante trei state din Uniune în ceea ce privește stabilitatea prețurilor.

Este interesant de urmărit dacă totuși, Banca Națională a României și Guvernul își vor atinge obiectivele privind adoptarea monedei unice în 2015, având în vedere situația vitregă în care se află România în acest moment.

Evenimentele recente petrecute în Grecia, precum și situația economică îngrijorătoare în care se află ne învață o lecție dură, dar reală. Lipsa unei pregătiri reale și a sustenabilității economice, duce la prăbușire în cazul adoptării euro.

În prezent această țară din Peninsula Balcanică se confruntă cu un deficit bugetar de 9,4 % din PIB, și o datorie externă ce a ajuns la cote uluitoare 113,4 % din Produsul Intern Brut. Cu toate acestea unii specialiști susțin că este imposibil ca o țară din zona euro să intre în faliment. Problemele Greciei ar fi numeroase, printre care și economia subterană foarte bine dezvoltată mai ales în zona turistică, principală sursă de venit. Realizând o analogie, se poate afirma că și România se confruntă cu o astfel de problemă răspândită însă mult mai uniform, în toate zonele economice.

Un alt stat din zona euro care se află într-o situație îngrijorătoare este Portugalia. Problemele au început la sfârșitul anului precedent și s-au extins până în momentul de față, ratând astfel ieșirea din recesiune pe care deja unele din statele Uniunii au demarat-o.

Măsurile de austeritate propuse de Guvernul Socrates au fost respinse de către Parlament, ca atare, Portugalia a devenit primul stat din zona euro cu o economie marginală. Urmarea a fost scăderea cotelor la burse, precum și deprecierea euro în raport cu dolarul american. Se preconizează că statul iberic ar avea nevoie de un împrumut de 70 de miliarde de euro.

În opinia mea, singura măsură salvatoare este prevenția. Ca atare, este necesară existența unui sistem de control financiar bine gândit și pus la punct, astfel încât să fie evitată pe cât

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

posibil evaziunea fiscală. Încurajarea mediului privat, prin reducerea fiscalității determină în primul rând scoaterea antreprenorilor din zona "neagră" a economiei, precum și crearea de noi locuri de muncă, și deci reducerea șomajului. O altă măsură necesară este eradicarea asistenței sociale în cazurile de incompatibilitate cu statutul de asistat social.

Un sector care necesită maximă atenție este educația, încurajarea ei, precum și modernizarea sistemului într-un mod corect, crează forță de muncă tânără și competentă.

Revenind la moneda euro, nu cred că economia românească este pregătită pentru aderarea la zona monedei unice. În primul rând pentru că nu îndeplinește toate criteriile necesare, iar în al doilea rând, deoarece, România este încadrată în zona economică marginală tocmai datorită neaplicării măsurilor menționate anterior.

În loc de concluzie propun lecturarea opinei unui specialist în economie, reprezentant al elitei intelectuale tinere : *Ajustările bugetare dureroase, mai ales în zona prestațiilor sociale, s-au legitimat politic prin sloganul „reforma statului” și construcția unui stat minimal de concepție neoliberală. În practică, însă, acest demers nu a fost însă însoțit și de o relaxare fiscală corespunzătoare, stimulative, mai ales în zona taxării muncii, de o liberalizare reală a unor servicii sau încredințarea unor lucrări de infrastructură către piață.*

Pe termen scurt, există soluția ca obiectivele creșterii economice, ale finanțării deficitului bugetar și al retragerii treptate a statului din economie să poată fi realizate prin valorificarea unor active și acțiuni încă importante deținute de statul român.

De asemenea, nu putem vorbi despre consolidare fiscală reală în condițiile unei toleranțe față de nivelul arieratelor foarte mari acumulate în economie.

Pe termen lung, politicile macroeconomice trebuie să vizeze realizarea echilibrului economic general, o creștere economică sustenabilă pe termen mediu și lung, în scopul realizării convergenței reale, fie că ea va fi exprimată în creșterea P.I.B. per capita, reducerea costurilor cu forța de muncă, reșezarea ponderii ramurilor economiei naționale în formarea P.I.B. sau gradul de deschidere al economiei românești.¹

¹ Catrina, Lucian, Povara datoriei publice în economiile emergente în *Sfera Politicii*, nr. 156, Bucureș ti

Educația, cheia succesului

Silvia Rotaru

Facultatea de Științe Politice

Anul I, Grupa II

Dacă în cadrul unui sondaj de opinie s-ar pune întrebarea: ” Ce reprezintă tineretul pentru dumneavoastră? ”, sunt convinsă că cei mai mulți cetățeni vor răspunde ”viitorul”, ”noul”, ”modernitatea”, etc.

În principiu sunt de acord cu acest răspuns, însă, cred că uneori această asociere a tinerilor cu schimbarea se extinde poate prea mult la nivelul mentalității colective, cel puțin în spațiul autohton.

Este de necontestat faptul că, tineretul este mai predispus la reușită, la inițiative, la performanță, datorită entuziasmului și idealismului specific vârstei. Însă fără a fi conservatoare, consider că un rol fundamental în formarea tânărului îl are educația. Cu alte cuvinte, aceasta este cea care contează. De aici pleacă atât dorința și ambiția de a realiza lucruri mărețe, cât și indiferența. Contează în primul rând mediul familial și educația primită în cadrul acestuia, iar în al doilea rând, doar ca ordine cronologică nu ca importanță, educația asimilată în timpul studiilor fie ele primare, gimnaziale, liceale, universitare, sau postuniversitare. Ca atare, contează foarte mult ”mâinile” care modelează personalitatea tânărului: profesorul. Așadar avem nevoie de un sistem de învățământ centrat mai mult pe dascăl, fără însă a uita de nevoile elevului, studentului, etc. Un stat care își prețuiește profesorii este un stat care va avea un tineret educat, cult și competent.

Imaginea care s-a creat cu privire la indiferența tânărului, nu este nepărat adevărată, atât timp cât muzeele, teatrele, universitățile și bibliotecile sunt pline de tineri dornici de afirmare. Ceea ce am constatat este o mai mare pasivitate în rândul cetățenilor de vârstă a treia cu privire la viața politică actuală. O bună parte din această categorie și-a pierdut încrederea în instituția votului și nu numai.

Dacă însă s-ar confirma o pasivitate crescută în cazul tinerilor, aceasta poate reflecta lipsa încrederii în instituțiile statului care este de altfel un fenomen global, instabilitatea sistemului educațional românesc, precum și scăderea nivelului de trai. Evident aceasta ar putea fi combătută prin măsuri reale pentru îmbunătățirea calității vieții, prin educație eficientă și printr-un sistem de învățământ care să redea demnitatea profesorului.

Există foarte mulți tineri idealști implicați în diferite organizații non-guvernamentale, care se luptă pentru diferite cauze, ecologiste, studențești, politice, și așa mai departe. De asemenea un număr considerabil este atras în rândul grupărilor politice de tineret (TSD, TNL, OTPDL, etc.). Ei constituie în fond inima partidului respectiv, tot ceea ce presupune munca de partid fiind realizată prin intermediul și cu ajutorul lor. Cu alte cuvinte, politicienii, se sprijină pe tineri pe care îi polarizează în jurul lor, îi formează, și ei devin cu timpul viitorii oameni politici, consilieri, adică urmașii lor, promotori ai ideologiilor și doctrinelor politice. De cele mai multe ori, tinerețea este asociată neputinței, lipsei de experiență, de cunoștințe, dar în realitate toate aceste lucruri se dobândesc nu doar datorită înaintării în vârstă, ci și ambiției personale de a te realiza pe plan intelectual și profesional, capacității de învățare, deci inteligenței precum și caracterului.

Însă actualmente, România se confruntă cu o situație regretabilă, și anume cea a emigrărilor masive mai ales a tinerilor, spre Occident, în căutare de locuri de muncă bine remunerate. Astfel se pierd foarte buni medici, informaticieni, arhitecți, ingineri, etc. Acest fapt duce nu doar la îmbătrânirea populației, și la probleme de factură economică, ci mai ales la o pierdere a valorilor și a potențialelor performanțe pe care acești tineri le pot realiza.

Nu cred că schimbarea poate fi realizată doar de o singură facțiune, ci ea trebuie să plece din toate categoriile sociale, din conștiința fiecărui cetățean. Spiritul civic, dacă nu este nativ, trebuie format în cadrul unui sistem instituțional bine gândit și reglementat, astfel încât fiecare să își cunoască cel puțin drepturile și obligațiile și deci să se revolte atunci când acestea sunt încălcate.

Tineretul, apatie, indiferență, stagnare?

Adrian – Cosmin Canae

Student anul I

Facultatea de Științe Politice

Activitatea și indiferența, două concepte opozabile în percepția cotidiană, dar care nu se exclud unul pe celalalt, coexistă încă din Antichitate, termenii provenind din limba latină.

Astfel, avem *indifferentia*, definit azi ca stare, atitudine a celui indiferent, lipsă de interes față de cineva sau de ceva, nepăsare, impasibilitate și *activitas-atris*, cu accepțiunea cotidiană de ansamblu de acțiuni fizice sau spirituale desfășurate în vederea obținerii unui rezultat.

În ceea ce privește tineretul, componența socială definită în mod curent prin curaj, spirit de aventură și vervă, presupune într-o viziune clasică, implicare și entuziasm, deci activitate și nicidecum indiferență. Totuși societatea zilelor noastre a demonstrat însă, opinii divergente în acest sens, fiindcă tinerii de azi numai resimt nevoia implicării, manifestă atitudini apatice, o acceptare viscerală care nu întrevede progres, ci mai degrabă posibilitatea evidentă a unei stagnări.

Totodată, societatea actuală poate constitui un factor pentru acest mod de a fi, de a exista, de a gândi, deoarece nivelul de trai, lupta pentru bani și nevoia de a prospera prin mijloace ușoare și rapide, cât și abaterea constantă de la instruirea riguroasă, conduc la indiferența tinerilor față de activitate și dezvoltarea unui curent progresist respectiv la activitățile acestora care au ca temă centrală confortul și lipsa efortului personal.

Tinerii au propria lor identitate, propria personalitate. Deși singurul criteriu la care se raportează este vârsta, ei sunt totuși deosebiți, fiecare în felul său cu aptitudinile sale și instruirea sa. În marea lor majoritate ei își aleg din societate unele modele de urmat pe care încearcă să le copieze sau cel puțin să ia din ele anumite caracteristici.

Dacă reperatele sunt bune, atunci și tinerii vor reuși mai facil și mai repede în țelurile pe care și le-au propus să le urmeze.

Ca și ceilalți membrii ai societății (copii, adulți sau bătrâni), tinerii ar trebui să respecte normele de conviețuire socială și morală precum și regulile de comportament. Potrivit gradului de pregătire școlară, o parte din ei le-a adoptat și încearcă să le respecte.

O altă parte este indiferentă la acestea, nepunând un mare accent pe respectarea lor sau le ignoră cu desăvârșire.

De asemenea, putem să vorbim de nivelul de instruire al tinerilor atunci când au loc alegeri electorale. Mulți dintre ei au înțeles importanța exprimării votului, faptul că ei au posibilitatea să aleagă pe cei considerați a fi cei mai potriviți să le reprezinte interesele. Alții sunt indiferenți în fața scrutinului neconsiderându-l foarte important, preferând să facă orice altceva decât să meargă să-și exprime dreptul de vot, iar fenomenul absenteismului în rândul societății tinere din păcate a luat amploare.

Putem menționa că în România datorită crizei economice acute, lipsei locurilor de muncă sau remunerarea slabă, nesiguranța pentru viitorul lor, costul ridicat al achiziționării unei locuințe sunt motive pentru care majoritatea populației tinere a preferat să plece din țară către ținuturi din ce în ce mai îndepărtate, de multe ori chiar cu prețul vieții sau al șubrezirii sănătății. Deși mulți tineri au fost activi și receptivi, de această dată societatea a fost indiferentă, nu a putut și nu a dorit să se implice mai mult în soluționarea problemelor lor.

Probabil că dacă societatea civilă avea mai multă aplecare spre tineri nu se ajungea aici. Nu putem încheia acest articol, fără a menționa că tinerii de azi trăiesc într-o eră informatizată, adaptată la condițiile societății actuale. Datorită acestui fapt intervine o răcire între contactele interumane precum și o oarecare indiferență în procesul colaborării cu semenii săi.

Tineretea, între competență și neputință

Johanna Voicu

Studentă Anul I

Facultatea de Științe Politice

Tineretul reprezintă cea mai instabilă și influențabilă latură a societății, deși aceasta proiectează totodată și viitorul comunității. Având în vedere că tinerii sunt în proces de formare acumulând informații din toate grupurile sociale din care fac parte (de exemplu familie, școală sau locul de muncă), activitatea acestora, precum și implicarea lor în orice domeniu sunt limitate atât de ei înșiși, cât și de indivizii care dețin puterea și au capacitatea de a influența decizii importante.

Când ne referim la tineret și societate, ne putem gândi la societatea civilă, care are rolul de a contrabalansa puterea instituțiilor statului. Acest subiect este destul de complex, întrucât societatea civilă este alcătuită și din organizații non-guvernamentale, care la rândul acestora implică și grupuri organizate de tineri.

Prin urmare, există atât tineri care se implică în fapte sociale, cât și tineri indiferenți. Această ultimă categorie este caracterizată în mare parte de tineri care nu sunt interesați efectiv de evoluția sau schimbările care se produc sau nu în comunitatea în care trăiesc, tineri care consideră că oamenii cu influență acaparează puterea iar aceștia dinții sunt înlăturați cu foarte mare ușurință.

Din punctul meu de vedere, acest mod de a gândi este eronat. Consider că dacă tânărul sau individul respectiv este competent în domeniul său, are un scop bine definit și crede în ceea ce face, succesul său este într-o măsură mai mică sau mai mare garantat. Această fluctuație depinde, evident, de mai multe condiții, conjuncturi.

Un alt argument pe care l-ar putea folosi tinerii indiferenți ar fi că aproape în orice domeniu, în orice firmă și în orice instituție, condiția principală pentru angajare este experiența. Este evident că un tânăr recent absolvent al unei universități spre exemplu, nu a avut posibilitatea

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

de a acumula experiență. Acest lucru este valabil și în cazul asociațiilor și organizațiilor susținute de tineri (vezi Partidul Verde, Y.A.P. - Youth Action for Peace – Romania, etc), rețele și alte structuri non-guvernamentale care nu sunt foarte sprijinite, conturate sau comercializate pentru a fi accesibile pentru orice tânăr din cauza faptului că sunt organizații create de tineri, aceștia fiind vazuți ca niste indivizi fără "greutate".

În concluzie, acest subiect nu trebuie generalizat deoarece există atât tineri implicați în activități sociale, cât și tineri indiferenți din diferite motive.

Tineretul și răspunderea civică

Mihai George Pascu

Student anul I

Facultatea de Științe Politice

În cadrul scenei politice actuale, majoritatea personalităților mediatizate sunt deja trecute de prima tinerețe, așa că multă lume consideră că tinerii trebuie să "capete experiență" pentru a-și putea începe viața politică.

Este adevărat că pentru a fi politicieni excepționali trebuie să ne terminăm studiile din cadrul ciclului de licență, master, doctorat și post-doctorat, dar acestea nu exclud posibilitatea începerii vieții politice la o vârstă fragedă.

Tineretul reprezintă principala clasă socială ce efectuează munca de jos a politicienilor, ce acționează în cadrul campaniilor electorale, dar și în afara acestora pentru influențarea opiniilor cetățenilor.

În România, toate partidele importante din cadrul scenei politice, dețin organizații cu limita de vârstă, pentru tineret, femei, și chiar studenți.

Indiferența, ignoranța, neprezentarea la vot nu ne ajută decât să arătăm că nu avem niciun pic de răspundere civică, că-i lăsăm pe ceilalți să ne decidă viitorul și că nu avem niciun cuvânt de spus.

După părerea mea cei care consideră că tinerii nu trebuie să se implice în viața politică și nu merg la vot sunt mai vinovați decât cei care fac greșeli din clasa conducătoare și nu ar trebui să aibă dreptul să se plângă, atât timp cât nu își exercită un drept fundamental, simbol al democrației.

Sper ca toți cei care au ales să urmeze studiile în cadrul Facultății de Științe Politice, vor deveni viitoarea clasă politică a României, vor ajuta la schimbarea mentalității, vor diminua

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

gradul de corupție, vor ajuta țara să ajungă o putere economică în cadrul Europei de Est și un actor principal în planul decizional al Uniunii Europene.

Tinerii, actori în devenire pe marea scenă politică

Roxana Enășel

Studentă anul I

Facultatea de Științe Politice

Sondajele și barometrele de opinie realizate în ultimul deceniu în România au relevat aspecte importante și, totodată, îngrijorătoare: participarea la viața politică a indivizilor, votul în cunoștință de cauză, identificarea cu un partid politic, un grad înalt de informare politică, sunt încă rarități.

Setul de credințe și comportamente care influențează astăzi societatea românească își are originea în perioada comunistă. Valorile formale ale comunismului au generat un compromis comportamental. Impuse prin mijloacele ideologiei (partid unic, propagandă, poliție politică), aceste valori s-au inserat fără a întâmpina vreo rezistență.

În acest context, regimul comunist român a reușit, printr-un monopol absolut asupra societății, să modifice percepția asupra politicii („Societatea românească este puternic marcată de o cultură tradițională, derivată într-o mare măsură din izolarea din perioada comunistă”).²

Acelei părți a societății românești care a cunoscut și a trăit destul de mult timp și în perioada comunistă îi este destul de dificil să înțeleagă ce implică cu adevărat trecerea de la un regim nedemocratic la unul democratic.

Indivizii nu știu sau nu sunt pregătiți să accepte că rolul lor în acest regim trebuie să fie unul activ, că implicarea în luarea deciziilor care îi privesc este benefică și necesară și mai ales că statul nu este răspunzător în totalitate de bunăstarea populației.

Prezența din ce în ce mai scăzută la vot a cetățenilor români în ultimii ani este o dovadă a atitudinii pasive a acestora față de viața politică. Această scădere a ratei de participare la alegeri

² Sandu Dumitru, *Spațiul social al tranziției*, Polirom, 1999 apud, Pîrvulescu Cristian, *Știința Politică*, ProUniversitaria, 2006

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

este determinată de convingerea indivizilor că toți politicienii sunt hoți și corupți și că niciunul nu merită să ajungă la putere.

Accentul trebuie pus pe tinerii români, care să conștientizeze importanța implicării lor în sfera publică. Organizațiile non-guvernamentale, fundațiile și asociațiile sunt instituții ale societății civile, care permit cetățenilor participarea la viața publică.³

Prin educație, atitudinea tinerilor față de politică poate fi schimbată. Astfel, ar trebui create noi discipline comune de studiu, care să le fie predate elevilor încă din școala generală. Aceste discipline îi vor ajuta să înțeleagă corect cum funcționează statul, ce este democrația, care le sunt drepturile și obligațiile în calitate de cetățeni și, totodată, să le stârneasă interesul de a se implica în viața politică.

Tinerii care sunt membri ai unor partide politice nu trebuie să se mulțumească să împartă pliante și să lipească afișe în timpul campaniilor electorale, ci trebuie să își dorească să ajungă, prin dezvoltarea abilităților și îmbogățirea permanentă a cunoștințelor, în locul „celor mari”, care se află în fruntea statului.

Mass-media, datorită impactului puternic pe care îl are asupra opiniei publice, trebuie să informeze continuu cetățenii cu privire la mijloacele legale de care dispun aceștia pentru a se implica în viața politică.

Constituția României stipulează în articolul 74 că cetățenii au dreptul la inițiativă legislativă, cu excepția problemelor fiscale, celor cu caracter internațional, amnistia și grațierea.⁴

³ Conform Fundației pentru Dezvoltarea Societății Civile, peste 26% din cetățenii României declară că au încredere în organizațiile non-guvernamentale, iar 6% dintre ei au foarte multă încredere. 50% dintre cetățeni sunt sau au fost membri ai cel puțin unei organizații, iar 23% fac parte din ONG-uri, altele decât sindicate, asociații de proprietari, partide politice.

⁴ Cetățenii care își manifestă dreptul la inițiativă legislativă (cel puțin 100 000 de cetățeni cu drept de vot) trebuie să provină din cel puțin un sfert din județele țării, iar în fiecare din aceste județe, respectiv în municipiul București, trebuie să fie înregistrate cel puțin 5000 de semnături în sprijinul acestei inițiative.

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

Cetățenii români au, de asemenea, posibilitatea de a se implica în procesul decizional la nivel european.

Pe lângă alegerea în mod direct a membrilor Parlamentului European și petițiile adresate aceleiași instituții, de la 1 decembrie 2009, orice cetățean al Uniunii Europene

(deci și al României) poate iniția o propunere de acțiune în domeniul de competență al acesteia și, cu suportul a cel puțin 1 milion de semeni ai săi, poate obliga Comisia Europeană să înceapă procedurile legislative necesare adoptării propunerii.

Personal, consider că o implicare activă a cetățenilor la viața politică ar diminua libertatea de decizie de care dispun astăzi conducătorii României și abuzul de putere de la nivel înalt. De asemenea, sunt de părere că cetățenii care nu participă la vot nu sunt îndreptățiți să critice sau să atace deciziile celui ales.

Societatea românească mai are nevoie de o perioadă de timp pentru a conștientiza rolul esențial pe care îl are în cadrul unui regim democratic, România fiind un stat democratic tânăr, în comparație cu Statele Unite ale Americii sau Franța.

Studenti, deschideți ușa către democrație!

Mihai George Pascu

Student anul I

Facultatea de Științe Politice

Oare putem vorbi de elită politică actuală,
Dacă măsurile adoptate de ei ne bagă în boală,
Dar, nici nu ne mai putem interna, că nu avem spitale,
Ne dezorganizăm de parcă am fi formațiuni prestatale,
Să mai vorbim oare de corupție,
Când politicienii ar trebui să-și facă la buzunare liposucție,
Se gândesc mereu doar la avuție,
De le-ar curge banii-n vene, ar avea hemoragie,
Așadar unde mai avem democrație,
Dacă nu dăm doi bani pe studii și meritocrație,
Pentru a putea schimba lumea există doar un antidot,
Să ne schimbăm mentalitatea și să mergem la vot,
Să nu mai permitem atâtea încălcări constituționale,
Să facem mai multe reforme industriale sau agrare,
Să ne respectăm pe noi înșine și pe cei din jur,
Să ne aclamăm drepturile doar cu bun augur,
Pe cei bogați să nu-i mai idolatrizăm,
Și pe cei ce s-au sacrificat să nu-i uităm.

De ieri, de azi, de mâine, pentru totdeauna

Manuela Chircu

Studentă

Facultatea de Științe Politice

Începutul anului școlar, sau mai bine zis începutul anului universitar, pentru a evidenția noua etapă a vieții în care ne-am aventurat, a fost cu siguranță un lucru inedit pentru fiecare dintre noi, foști liceeni deveniți proaspeți studenți, "boboci" în termeni populari.

Am pășit plini de entuziasm pe treptele instituției alese și am privit curioși la prezent, făcându-i o comparație pasageră cu trecutul. Spun comparație pasageră, deoarece nu ne-a fost greu să ne obișnuim cu un vis pornit spre împlinire totală. Dacă până acum am urmat diverse profile fără a avea certitudinea că reprezentau domeniul potrivit fiecăruia, ne-am bucurat mult pentru că în sfârșit am putut alege. Am ales după placul sufletului, cu puterea minții și prin curajul căpătat prin experiența dobândită odată cu înaintarea în vârstă. Am ales "Universitatea creștina Dimitrie Cantemir" și suntem dispuși să ne asumăm consecințele acestui fapt.

Pentru că ne inspirăm din ceea ce trăim, din ceea ce vedem sau auzim în povestirile altora, le suntem recunoscători în primul rând părinților pentru susținere permanentă și îndrumare, iar în al doilea rând celorlalte aspecte care au facilitat drumul nostru: credință în Dumnezeu, șansă, noroc, etc.

Pentru mine, Dimitrie Cantemir reprezintă, pe lângă memorabilul istoric care a marcat epoci și vieți, locul în care mi se permite accesul spre "libertatea de a deveni". Dimitrie Cantemir este asemenea unei cărți mari, alcatuită dintr-un număr infinit de pagini ce conțin informații referitoare la tot ceea ce mi-am dorit să citesc vreodată. Iar tot ce trebuie să fac pentru a-mi atinge scopul este să caut, să descopăr, să găsesc și să rețin, să-mi însușesc toate detaliile viitorului meu. Cu alte cuvinte, să muncesc plăcut.

Societatea...

Din punctul meu de vedere, societatea definește un termen complex care a stat, stă și va sta mereu la baza aspirațiilor oricărui tip uman. Creștem privind-o pe stradă, urmărind-o la televizor, ascultând-o la radio, citind-o în ziare și reviste. Ne imaginăm momentul în care vom putea cu adevărat să vizităm această mult râvnită ” cameră de zi a vieții” numită societate și ne dezvoltăm abilitățile pentru a ne putea integra cât mai repede, pentru a putea rămâne cât mai mult în lumina atotputernică a acesteia.

Desigur, părerile diferă întotdeauna și probabil că viziunea celorlalți ar privi poate mirata la viziunea mea, însă cu toții conchidem asupra unui fapt, și anume dorința de a fi parte consistentă a acestei destul de controversată societate.

Universitatea Creștină ”Dimitrie Cantemir” deține una dintre cheile acestui spațiu vast, deține o posibilitate pe care o putem multiplica și împărtași tuturor celor care doresc să-i accepte sfaturile.

Noi, generația de astăzi, vrem mult. Partea bună a dorinței noastre este că și ceea ce putem face noi este tot mult. În curând, societatea ne va putea primi cu brațele deschise, fiind suficient de pregătiți pentru a-i asigura continuitatea și pentru a o conduce spre eternitate.

Puterea umană...

Viața este cel mai valoros dar oferit vreodată de cineva cuiva, în cazul de față oferit nouă de către Dumnezeu. Reprezintă o șansă unică pe care nu o întâlnești nicăieri de două ori, precum oamenii. Noi oamenii suntem ființe ce dispunem de puteri nemăsurabile. Este necesar să tindem spre frumos pentru a ne fi exploatat la maxim calitățile dobândite prin naștere. Astăzi, societatea

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

se bucură de acest potențial, iar dacă va știi să-l fructifice, oamenii noștrii vor deveni frumoși cu adevărat. Toți oamenii secolului XXI pot fi frumoși atât în prezent, cât și în viitor!

Disponem de istorie, de experiența trecutului strămoșilor noștrii, avem baze mult prea puternice pentru a permite timpului să treacă și atât. Noi avem datoria de a opri timpul de fiecare dată când îl întâlnim sau când acesta ne întâlnește, pentru a-l îmbrățișa cu daruri importante, memorabile, construite cu acțiunile și faptele noastre.

Viața ne propune o adevărată provocare și trebuie să recunoaștem că suntem mari adepți ai provocărilor. Ne plictisim repede de aspectele cunoscute, tindem spre necunoscut și visăm la nou. Încă din cele mai vechi timpuri omul, prin natură lui, a aspirat întotdeauna spre mai mult. A luptat veșnic pentru evoluție reușind să o atingă, mai devreme sau mai târziu. Din fericire, această caracteristică s-a transmis din generație în generație, a fost răspândită cu abundență asupra tuturor și deseori este întâlnită sub numele de "ambție".

Atât timp cât suntem aplecați din punct de vedere fizic, moral și spiritual nu găsim o scuză plauzibilă pentru cei care se dau la o parte din față vieții, pledează în victime sau se ascund după fel și fel de motive neîntemeiate pentru a renunța la luptă.

Averea nemăsurabilă de care dispunem ne transformă cu adevărat în comori ale societății și asta trebuie adus la cunoștința fiecăruia. Potențialul, ambiția, sentimentele sincere, credința și gândurile îndrăznețe pe care suntem dispuși să le investim în "societatea de azi" ne dau dreptul de a aștepta totul de la "societatea de maine".

Comunicarea...

Sunt de părere că noi, studenții de la specializare Relații publice și Comunicare, avem un real avantaj în fața celorlalți, se poate să aflăm oarecum mai repede secretul unui progres rapid de durată. Îi suntem dedicați meseriei noastre de comunicatori ai secolului XXI prin folosirea tuturor resurselor cu care suntem înzestrați.

Comunicarea este o artă. Prin prisma semnelor, cuvintelor folosite corect și eficient, putem deveni artiști demni de urcat pe scenă societății. Ca și când am fi la teatru, ca și cum am fi actori angajați la teatrul vieții.

Concluzii

Ne plac cuvintele, avem credință, sentimente sincere și gânduri frumoase. Pe scurt, deținem bogăția care ne face puternici.

Mâine? Ziua, societatea de mâine? Sunt binevenite să ne surprindă. Prin felul în care vom răspunde provocărilor, și noi la rândul nostru vom surprinde.

Deși poate părea că ne învârtim în jurul aceluiași subiect, lucrurile se deosebesc mult unul de celălalt. Fiecare detaliu este important pentru o evoluție de succes.

Ce pot face eu poți face și tu, și ei. Noi putem face totul!

Junimea și junimismul

Silvia Rotaru

Studentă

Facultatea de Științe Politice

Tinerii care au schimbat istoria...

Junimismul în context istoric

Transformările apărute ulterior Revoluției de la 1848, s-au derulat într-un ritm alert și aveau ca finalitate „alinarea la spiritul veacului”, adică aducerea societății românești pe aceeași treaptă culturală, politică și socială, cu Occidentul. Elita naționalistă prin intermediul Revoluției de la 1848, și-a văzut idealurile concretizate, în „Proclamația de la Islaz”, care a constituit scheletul primei Constituții românești, cea de la 1866 și care a creat națiunea română. Se vor contura două curente de gândire politică, conservatorismul și liberalismul.

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

Angajarea societății românești pe drumul modernizării era o necesitate conștientizată de întreaga opinie publică, dar modalitățile și ritmul de alegere al acestui obiectiv au dezlănțuit pasionate discuții.⁵

La începutul celei de-a doua jumătăți a secolului al XIX –lea, ia naștere un nou tip de gândire , „junimismul”.

Societatea „Junimea”, a reprezentat o importantă mișcare ideologică și culturală. Aceasta a fost creată cu scopul progresului cultural și politic al societății românești prin aducerea în prim-plan a unei elite de tip conservator, care va crea pentru țară.

Junimea a fost fondată în anii 1863-1864, de către Titu Maiorescu, Vasile Pogor, P.P. Carp, Th. Rosetti și Iacob Negruzzi, la Iași. Aceștia au criticat generația de la 1848, deoarece o considerau a fi vinovată din perspectivă morală de introducerea în societatea românească a unor modele noi, occidentale, care nu erau în concordanță cu mentalitățile vremurilor, și nu respectau nivelul de dezvoltare istorică, culturală și politică al poporului român.⁶ Acest fapt este explicat de Titu Maiorescu în articolul său din 1868 “În contra direcției de astăzi în cultura română”: “Înainte de a avea public iubitor de știință noi am fondat jurnale politice și reviste literare, astfel am falsificat și disprețuit jurnalistică, înainte de a avea învățători sătești am făcut școli prin sate și înainte de a avea profesori capabili, am înființat universități și am falsificat instrucțiunea publică, înainte de a avea o cultura crescută peste marginile școlilor am făcut atenee române și asociațiuni de cultură, și am depreciat spiritul de societate literare, înainte de a avea umbră măcar de activitate științifică originală, am făcut Societatea Academică Română[...], înainte de a avea un singur pictor de valoare am făcut Școala de Belle – Arte, înainte de a avea o singură piesă dramatică am fondat Teatrul Național, și am depreciat și falsificat toate aceste forme de cultură. În aparență romanii posedă astăzi întreaga civilizație occidentală: avem politică și știință, avem jurnale și academii, școli și literatură, muzee, conservatoare, avem teatru, avem chiar o Constituție, dar în realitate toate acestea sunt produse moarte, pretenții fără fundament, stafii fără trup, iluzii fără adevăr.[...] Singura clasă reală la noi este țăranul român.”⁷

⁵ Florin, Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2002, pg. 236

⁶ Drăgulin, Sabin, Rădăcinile teoretice ale tradiționalismului românesc la junimiști, semănătoriști, poporanști și socialiști. O istorie a ideilor politice, *Sfera Politicii*, nr. 153, București

⁷ Maiorescu, Titu, “În contra direcției de astăzi în cultura română”, *Critice*, București, 1874, pg.328

Acesta fragment tipic maiorescian va sta la baza întregii activități a societății, va constitui fundamentul gândirii politice și culturale junimiste, iar principiul „ritmului lent”, va apărea în toată critica precum un leitmotiv.

Societatea s-a putut ridica pe fondul detronării lui Alexandru Ioan Cuza, astfel principiile junimiste s-au putut infiltra și în politica românească prin aducerea la putere a unor junimiști convinși.

După abdicarea domnitorului locotența domnească îi încredințează lui Carp funcția de secretar intim, primind curând și o delicată misiune diplomatică; de a sonda opinia anturajului lui Napoleon al III-lea în legătura cu chemarea pe tron a unui Hohenzollern iar, Pogor a devenit prefect de Iași. ⁸Datorită amestecării celor doi, toată societatea Junimea a fost considerată implicată, deși Maiorescu, frații Negruzzi, Racoviță și Mandrea refuzaseră colaborarea, iar Th. Rosetti era partizanul lui Cuza.⁹

Așadar, la 11 februarie 1866, domnul Cuza este înlăturat de la putere sub acțiunea “monstruoasei coaliții”, a liberalilor și a conservatorilor și este înlocuit cu principele Carol I din dinastia Hohenzollern – Singmaringen, care depunde jurământ pe 10 mai.¹⁰

Junimismul literar și cultural

Înainte de a studia junimismul din perspectivă politică, este necesar să amintim că “Junimea” s-a înființat ca o societate literară ce nu își propunea pătrunderea în sfera politică.

Deși majoritatea componentelor ei aveau aproximativ aceleași viziuni politice, existau și dizidenți ca de exemplu George Panu, care după o perioadă de activism junimist a trecut pragul spre liberalism.

⁸ Emisiunea București, strict secret, Realitatea TV, 16 aprilie 2011, realizator Stelian Tănase, documentare : Sabin Drăgulin

⁹ Ornea, Zigu, *Junimea și Junimismul*, Ed. Eminescu, 1985, pg. 219

¹⁰ Radu, Alexandru, Buti, Daniel, *Sistem politic românesc*, Prouniversitaria, București, 2010, pg.7-8

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

Junimismul nu a fost un curent literar în sine, ci s-a remarcat prin impunerea unor norme, prin teoretizarea a ceea ce ar trebui să fie literatura română. Junimiștii au creat sub influența romantismului târziu.

După George Călinescu "Junimea n-a fost decât o reuniune întâmplătoare de oameni cu multe aspirații comune, dar despărțiți de o înfinitate de atitudini personale."¹¹ Aceasta cultiva ironia și admitea anecdota.¹²

Așadar, societatea "Junimea" ia naștere ca o asociație liberă, bazată pe comunitatea de idei a unor tineri întorși de la studii din străinătate, majoritatea din Germania. Deviza acestora era "Intră cine vrea, rămâne cine poate". Cu alte cuvinte criteriile necesare pentru a face parte din această grupare erau destul de severe. Seriozitatea, inteligența, talentul creator, colegialitatea, dorința de a realiza lucruri mărețe și tinerețe ea sunt calități indispensabile pentru un junimist.

Spiritul critic este prezent în toate domeniile abordate, și propunea respect pentru adevăr în cercetarea limbii și a istoriei, rigoare și rațiune, promovând gustul pentru clasic și academic. De necontestat este contribuția majoră pe care junimiștii au avut-o în literatura autohtonă, aproape inexistentă până în acel moment. Maiorescu s-a preocupat continuu de ortografia limbii române, și a militat împotriva exceselor neologice îndeosebi a termenilor și unităților frazeologice preluate din limba franceză și care după cum putem observa în operele lui Caragiale spre exemplu, nu constituiau nici pe departe un simbol al modernității și al emancipării, ci mai degrabă al unui snobism anecdotic pe alocuri, dar ridicol.

Critica junimistă a îndrumat literatura spre respectarea unor principii estetice, promovând echilibrul și măsura. Criticismul junimismului se grefeaza pe tentația mitului național. Revizitarea trecutului oferă pretextul unei operații de reconfigurare a identității naționale.¹³

¹¹ Călinescu, George, *Viața lui Mihai Eminescu*, Ed. Cultura națională, București, 2004, pg.295

¹² Ibidem, pg 310

¹³ Stanomir, Ioan, *Spiritul conservator de la Lascăr Catargiu la Nicolae Iorga*, Ed. Curtea Veche, București, 2008, pg.59

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

Activitatea societății era bogată și variată și presupunea întâlniri săptămânale cu scopul creării unei baze sistematice de discutare a problemelor de cultură, editarea de reviste, ziare și manuale școlare, înființarea Institutului Academic Român pentru creșterea calității învățământului superior, instituirea unor burse pentru susținerea în străinătate a unor tineri cu potențial intelectual.¹⁴

Probabil că nu este deloc întâmplător faptul că, unii dintre cei mai prolifici scriitori și poeți români au activat sub egida junimistă. Se poate discuta în primul rând despre ceea ce a reprezentat Mihai Eminescu, privind moștenirea literară, jurnalistică dar și filosofică ce a constituit vârful de lance al gândirii junimiste originale, dar și transpunerea și adaptarea modelului de gândire german în societatea autohtonă.

Junimismul ca ideologie

Constituit mai înainte de toate în cadrul câmpului intelectual și glisand apoi către politic, junimismul păstrează în comportamentul său reminiscentele societății culturale, acțiunea guvernamentală fiind reflexul unui proiect precedând-o.¹⁵

Ideologia junimistă avea la bază gândirea filosofică germană precum și elemente ale tradiționalismului românesc. Acesta reprezintă o orientare social – politică și culturală îndreptată spre considerarea nediferențiată, necritică a valorilor tradiției, un atașament (exagerat) față de tradiție.¹⁶ Tradiționaliștii sunt autohtoniști, admiratori necondiționați ai traco-daco-geților, ai civilizației românești medievale și ai civilizației Răsăritene.¹⁷ Concepția tradiționalistă afirmă că valorile, cutumele sau instituțiile tradiționale sunt sursa autorității, iar respectarea lor, o condiție a puterii și deci, a menținerii ordinii sociale.¹⁸

¹⁴ Columban Monica, Paicu, Liliana, Pop Iulia, Radu Cătălina, *Limba și literatura română*, Ed. Art Editorial Grup, București, 2009, pg . 589-590

¹⁵ Stanomir, Ioan, opcit. Pg 25

¹⁶ Coteanu, Ion , Seche, Luiza, Seche, Mircea *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*, Universul enciclopedic, București, 1998

¹⁷ Blendea, Paul, *Mandarini culturale sau nevoia de schimbare culturală*, *Sfera Politicii*, nr. 122, București

¹⁸ Tohăneanu, Cecilia, *Sociologie politică*, Prouniversitaria, București, 2006 pg. 23

Junimiștii au fost primii adepți ai tradiționalismului. Toți cei care au îmbrățișat acest curent au fost încadrați de istorici în rândul conservatorilor.¹⁹

Convingerile tradiționaliste au avut ca bază, următoarele idei:

- Critica generației de la 1848
- Triada istorism – evoluționism – organicism
- Antinomia cultură - civilizație²⁰

Critica generației pașoptiste s-a bazat în special pe condamnarea "arderii etapelor". Această procedură era văzută ca una nepotrivită, care anula cu totul esența poporului român și care introducea în interiorul țării modele preluate din Occident care în opinia junimiștilor deveneau inaplicabile în spațiul românesc. Pe de-o parte critica junimistă cu privire la ritmul prea alert în care se realiza progresul, era corectă. La jumătatea secolului al XIX – lea și până în perioada interbelică, chiar spre cel de-al Doilea Război Mondial, mai mult de 90% din populația țării locuia în mediul rural. Ca atare, exista o societate dominant agrară. Pașoptiștii au introdus instituții și alte modele de organizare occidentale. Cel mai viu exemplu este cel al Constituției din 1866, de inspirație belgiană, aceasta fiind aspru contestată.

Pe de altă parte Occidentul demarase modernizarea cu un secol înaintea românilor. Un ritm lent aplicat progresului ar fi însemnat păstrarea sau chiar mărirea retardului social, cultural, politic, economic, instituțional, etc.

Ceea ce se constată este apariția unei contraelite tinere care va forma un nou curent politic și literar, acest fapt fiind marcă a progresului, deoarece este primul conflict ideologic, care se formează la nivelul gândirii politice românești.

¹⁹ Blendea, Paul, opcit.

²⁰ Drăguliu, Sabin Daniel, *Istoria gândirii politice românești 1848 – 1948*, Ed. Prouniversitaria, București, 2010, pg.47

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

Deși nu aveau o atitudine prodemocratică, prin conflictul cu liberalii și pașoptiștii, junimiștii vor lua parte la formarea democrației românești, deoarece conflictul și consensul sunt marcă a unei gândiri democratice.

Conform Dicționarului Explicativ al Limbii Române, istorismul este un principiu care susține ca evenimentele și fenomenele trebuie studiate în procesul apariției și dezvoltării lor istorice. Adaptat la realitatea românească, acesta face apel la istorie și la rădăcinile seculare ale poporului român. Junimiștii au identificat istorismul românesc cu etnogeneza acestui popor. Ca atare, susțineau că românii s-au format în urma ocupării Daciei de către romani. Astfel poporul rămas în urma Retragerii Aureliene este unul profund latinizat, o simbioză între daci și romani.

Evoluționismul este o concepție filosofică potrivit căreia orice fel de materie este supusă unui proces de evoluție continuă.²¹ Această definiție este însă mult prea științifică și în consecință prea generală pentru a putea fi utilizată ca atare. Evoluționismul reprezintă o modalitate prin care societatea trebuie să se modifice în baza unor transformări lente și successive. Argumentele acestei teorii provin din zona istoriei, a socialului și al culturii.²² Unul dintre principiile esențiale pe care s-a caldă filozofia socială a fost ideea evoluționismului istoric.²³

Junimiștii au preluat evoluționismul lui Spencer și au selectat din concepția sa ideea progresului treptat. Opera filozofului englez servea pe de-o parte ca fundament teoretic în afirmarea unei concepții științifice despre natură și pentru demonstrarea necesității evoluției organice; pe de altă parte, însă, ea servea în mod fățiș împotriva progresului social înțeles ca depășire a rânduieilor burghezo-feudale, împotriva mișcării socialiste.²⁴

Principiul evoluționist a fost utilizat ca argument în demonstrațiile privind pericolul trecerilor prea bruște de la o etapă culturală la alta.²⁵

²¹ Coteanu, Ion, Seche Luiza. Seche, Mircea, opcit.

²² Drăgulin Sabin Daniel, opcit, 2010, pg.58

²³ Ornea, Zigu, opcit. 1985 pg.133

²⁴ Ibidem, pg 135

²⁵ Ornea, Zigu, opcit 1972, pg.98

Organicismul este un curent sociologic ce afirmă că o națiune există sub forma unui corp viu, unui organism social. Străvechea metaforă a organismului, moștenită de europeni din antichitatea greco-romană, cunoștea cam de pe la jumătatea secolului trecut, un reviriment considerabil. Astfel, după regresul imaginației și argumentației organiciste ce se datorase fascinației secolului XVII pentru mecanism (ceasornicul, în primul rând), chiar secolul Luminilor cunoscuse relansarea unor idei biologice. Ele trebuie căutate cu precădere în zona de formare a discursului contrarevoluționar, fiindcă era inevitabil ca principiile Revoluției franceze - expresia radicală a Luminilor - să nu determine la adversari valori complementare.²⁶

Triada istorim – evoluționism – organicism va fi preluată de toți reprezentanții curentelor tradiționaliste, și anume de: semănătoriști, poporaniști, socialiști și junimiști.²⁷

Antinomia cultură – civilizație se va construi pe bazele evoluționismului organicist, deoarece cultura nu se poate constitui decât gradual prin cumulara unor elemente atât interioare cât și exterioare care însă se vor adapta realității naționale, și care se vor diviza în sferile tradițiilor, obiceiurilor, religiei, istoriei, limbii, fiind înglobate într-o sferă cuprinzătoare și anume cea a națiunii, așa cum era ea percepută în spațiul german.

Antinomia cultură – civilizație aduce în discuție cele două elemente care caracterizează o societate modernă: cultura și civilizația.

Prin cultură se înțelege subsumarea tuturor elementelor care stau la baza unei națiuni.

Termenul acesta a apărut la începutul secolului XIX. Herder a utilizat frecvent conceptul prin care se înțelegea progres intelectual și material.²⁸

²⁶ Utopia lui Eminescu, <http://www.scribub.com/istorie/Utopia-lui-Eminescu16312101022.php>

²⁷ Drăguliu Sabin Daniel opcit. 2010, pg.49

²⁸ Ornea, Zigu, *Studii și cercetări*, Ed.Eminescu, București,1972,pg 14

Civilizația este marca formelor exterioare reflectată mai ales prin gradul de progres, prin pozitivism și raționalism. Termenul de civilizație îl vom găsi la raționaliștii francezi ai secolului al XVIII-lea, la 1789 reprezentând un termen opus feudalismului.²⁹ Pozitivismul este un curent de gândire, care are ca principiu esențial teoria conform căreia, cunoașterea poate ajunge la un nivel înalt doar pe calea științifică. Raționalismul este o doctrină filosofică care susține adevărul ca fiind determinat în baza rațiunii și nu a credinței.

Antinomia cultură – civilizație este privită prin prisma comparației dintre sat și oraș. Prin analogie cu literatura, cele mai potrivite exemple în acest caz ar fi Ion Creangă și Ion Luca Caragiale.

La Creangă, tot ceea ce are legătură cu orașul este indezirabil, iar satul este ridicat la rang de ideal, sărăcia fiind autohtonă, și prea puțin deranjantă pentru țăranul de rând. *De facto* critica adusă orașului este adresată Bucureștiului, devenit capitala unui noi stat. În timp ce acesta înflorește, Iașiul rămâne la nivelul unui "târg".

La Caragiale, este descris perfect orașul cu atmosfera lui tipică, plină de funcționari, dame cochete și copii răzgâiați. Dramaturgul critică indeosebi, clasa politică radical – liberală.³⁰

Prin astfel de scrieri pline de subînțelesuri și critici discrete dar totodată acide, cu sau fără voia lor, junimiștii subliniază liniștea vieții rurale, în care sărăcia nu este o povară, deoarece țăranul va avea întotdeauna ce pune pe masă; și agitația urbană, în care primează avariția și interesele de ordin personal.

Junimismul a precipitat trecerea de la tradiționalism la conservatorism.³¹

Primele elemente conservatoare apar la 1848, observându-se cu precădere în Petițiunea - Proclamație de la Iași, care avea un caracter moderat privind Regulamentele Organice, acestea nefiind contestate.

²⁹ Ornea, Zigu, opcit. 1972, pg. 13

³⁰ Drăgulin, Sabin Daniel, opcit. 2010, pg. 61 - 62

³¹ Stanomir, Ioan, opcit, pg. 25

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

Conservatorismul este acea atitudine de susținere a vechilor forme ale vieții politice, economice și culturale.³² Conservatorii nu resping progresul, ci pun accent pe tradiție și religie. Esența conservatorismului este perceperea tradițiilor ca izvor de înțelepciune.³³ Proiectul politic conservator sintetizează și promovează, în esență, interese ale nobilimii fiind adversar al burgheziei, exponenți a intereselor bănești, industriale și comerciale.³⁴

Cronologic termenul de conservator e pronunțat pentru prima oară în spațiul românesc de Mihail Sturdza la 1823 pentru a defini starea de spirit opusă "novatorilor", avându-și expresia încheată în Constituția Cărvunurilor. Epoca Divanurilor Ad-Hoc este martora cristalizării unui conservatorism, dinstanțându-se de apărarea lipsită de orizont a privilegiilor feudale, nostalgică a ordinii regulamentare.³⁵

Junimiștii erau superiori conservatorilor "puri", deoarece recunoșteau necesitatea evoluției sociale, ei apărau și promovau opinii ostile progresului adevărat, atâta vreme cât îl concepeau că o continuitate la nesfârșit, nicăieri supusă unei transformări de ordin calitativ.³⁶

Dupa 1888, conservatorii au încercat să aplice programul "Era nouă" elaborat de junimiști, prin persoana lui P.P.Carp. Acesta avea în vedere sprijinirea micii industrii și a meseriilor tradiționale, aplicarea unor tarife vamale protecționiste precum și organizarea unei administrații eficiente.³⁷

³² Coteanu Ion, Seche Luiza, Seche Mircea, op.cit.

³³ Blendea Paul, op.cit.

³⁴ Nica, Constantin, Moise, Leonida, Neoconservatorismul politic, *Sfera politicii*, nr 153, București

³⁵ Stanomir, Ioan, op.cit, pg. 15

³⁶ Ornea, Zigu, op.cit. 1985 pg. 135

³⁷ Stoica, Stan, *Dicționar de istorie a României*, Ed. Meronia, București, 2007, pg. 252

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

Cei care au influențat teoretizarea acestui tip de gândire românească sunt filosofi de marcă precum Schopenhauer, Kant sau Hegel. Ceea ce au preluat junimiștii de la Schopenhauer nu e numai sistemul filozofic spiritualist, fronda antipedantă, discreditarea didacticismului pretențios, ci și tendința pe care o degaja acel weltanschauung (crediința) particular al filozofului german, atirevoluționarismul, acel dispreț pentru democrație.³⁸ Schopenhauer dezvoltă însă, și o teorie antiburgheză, apropiindu-se oarecum de teoria conservatoare a lui Burke, considerat a fi părintele conservatorismului politic.

Edmund Burke identifică ca principii ale gândirii conservatoare șase teme de reflecție și anume: "importanța religiei, pericolul in justiției față de indivizi în numele reformei, dezirabilitatea distincției între ierarhie și status social, inviolabilitatea proprietății private, aprecierea societății ca organism, mai puțin mecanism, și valoarea continuității cu trecutul"³⁹ Pledoaria pentru tradiție în viziunea lui Burke este cu atât mai complexă cu cât presupune și melanjul strategiilor îndelungate și al reformelor progresive.⁴⁰

Junimismul este un curent ideologic de elevată ținută intelectuală, care a afirmat cu nedezmințită consecvență raționalismul și spiritul de toleranță, darwinismul și spencerianismul.⁴¹

"Germanismul " Junimii a constituit o "formulă creată de opinia publică contemporană" și a fost perceput ca o contrapondere la ceea ce în prima jumătate a secolului XIX a constituit influența franceză în Principate.⁴²

Liberalismul și socialismul sunt blamabile în măsura în care infiltrarea intelectuală a precipitat disoluția ordinii tradiționale.⁴³

³⁸ Ibidem, pg. 132

³⁹ Albescu, Oana, Pledoarie pentru conservatorism. Moștenirea lui Edmund Burke, *Sfera Politicii*, nr. 153, București, pg 24 - 28

⁴⁰ Ibidem, pg 27

⁴¹ Ornea, Zigu, opcit. 1972., pg 22

⁴² Pintilie, Serinela, Topor, Claudiu Lucian, *Istoricii români și lumea germană în a doua jumătate a secolului XIX*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2008

⁴³ Stanomir, Ioan, opcit. Pg.83

De altfel, partidele politice erau privite cu o oarecare rezervă de junimiști, în această privință I.L.Caragiale a formulat o evaluare aspră : "Partidele politice, în înțelesul european al cuvântului, adică întemeiate pe tradițiune, pe interese vechi sau noi de clasă și prin urmare, pe programe de principii și idei, nu există în România"; formulare excesivă dar în esență corectă.⁴⁴

Conservatorismul eminescian va fi dus la extrem prin atitudinea sa antisemită. El disprețuia tot ceea ce era străin de valorile neamului român, dar everii au fost laitmotivul criticii sale. Sigur, faptul că geniul lui literar și filosofic este de necontesat nu semnifică faptul că gândirea sa politică era corectă. Atât de puternică era adversitatea sa față de everi, încât extrema dreaptă ajunsese să se legitimeze ca urmași ai gândirii eminesciene. Fapt ce era sigur un pretext, deoarece Eminescu dorea doar îndepărtarea evreilor din sfera oricărei activități politice, economice, administrative, însă nu era un extremist. Ca dovadă că Eminescu, era un antisemit moderat stau scrierile sale. Opera sa politică pune într-adevăr problema generalizării: "Ni pare rău de cei puțini evrei, cari prin valoarea lor personală, merită a forma o excepție, dar restul?" Prin ce muncă sau sacrificii și-au câștigat dreptul de a aspră la drepturi egale cu cetățeanul român? Ei au luptat cu turcii, tătării, polonezii, ungurii? "⁴⁵ Iată cum în două fraze se concentrează o mare parte a gândirii eminesciene. Mihai Eminescu era un naționalist convins, promonarhic, un antiliberal, antiburghez, antisocialist, un iubitor ai marilor personalități istorice, devenite simboluri, un apărător al clasei țărănești. Cu toate acestea, admitea că dezvoltarea țării nu se poate realiza în lipsa unei industrii.

⁴⁴ Constantiniu, Florin, opcit, pg 226

⁴⁵ Eminescu, Mihai, *Opera politică*, Volumul I, Publistar, 1999, pg.102

Titu Maiorescu

Născut la 1840 la Craiova, Titu Maiorescu, ajunge la doar 11 ani elev al Academiei din Viena, iar la 15 își începe Însemnările zilnice. El se va forma încă din copilărie în spiritul filosofic al spațiului germano-austriac și își va însuși principiile culturale și politice specifice zonei. În 1858 absolvă Academia Tereziană, la Viena, ca șef de promoție. Un an mai târziu obține, la Berlin, doctoratul „magna cum laudae”, iar după încă un an obține licența în litere și filosofie la Sorbona. Urmează încă un an de studii la Paris în urma cărora obține licența în drept. O asemenea performanță intelectuală a unui tânăr la nivel european nu putea fi accesibilă decât unui spirit cu adevărat luminat.

Revenit în țară, în 1861, într-o perioadă de profunde transformări sociale generate de formarea Statului modern Român, care încerca să se alinieze la valorile sociale, politice și culturale europene, Titu Maiorescu devine, la numai 22 de ani profesor universitar la Universitatea din Iași, decan și rector la 23 de ani, academician (membru fondator al Societății Academice Române), la 27 de ani, deputat, la 30 de ani și ministru, la 34 de ani. Domeniile de manifestare ale spiritului critic maiorescian sunt multiple. Literatura, gramatica, ortografia, estetica, filosofia și politica, vor fi influențate de gândirea junimisto-conservatoare a lui Maiorescu.

În calitate de ministru al Cultelor și Instrucțiunii publice va elabora un proiect de lege care prevedea reorganizarea învățământului rural și introducerea limbii române ca obiect de învățământ în licee și se va preocupa de organizarea învățământului superior politehnic.

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

Societatea "Junimea" s-a menținut datorită implicării sale, în jurul său polarizându-se întregul univers junimist. O dată cu plecarea sa din Iași la București în 1877, gruparea și-a început declinul, ajungând până într-acolo încât după cum afirmă Iacob Negruzzi: "A redeștepta Societatea Junimea așa precum fusese odinioară devenise un lucru nerealizabil"⁴⁶

Admirator și el a lui Schopenhauer, Maiorescu nu a fost un pesimist propriu-zis, dar în forme aparent îndepărtate, prezenta o mizantropie care consta într-o artistocratică oroare de patimi mărunte, într-un refugiu în domeniul abstractului și al esteticului, în chip de răceală academică.⁴⁷

Nu era un moșier sau un boier ca să-și apere prin conservatorism privilegiile clasei, pe căi deosebite el a fost adus la această doctrină politică prin natura speculativă a spiritului său care îl făcea să vadă un ritm rațional în evoluția materiei, un paralelism între etapele gândirii și acele ale naturii și ulterior o lege generală, o filosofie a progresului, evidentă pentru spiritul profund rațional. De aceea, Maiorescu, din logica sa scoate imperativul concordanței între idee și cuvânt, cultură și expresie, fond și formă, stare socială și instituții.⁴⁸

Maiorescu a considerat că "limba este un produs necesar și instinctiv al națiunii, iar individual nu poate modifica după rațiunea sa izolată"⁴⁹, ceea ce întărește convingerea istoricilor cu privire la influența germană puternică pe care a manifestat-o în repetate rânduri. Gândirea maioresciană a reprezentat așadar istorismul romantic de factură germană.

⁴⁶ Negruzzi, Iacob, *Amintiri de la Junimea*, Ed. Minerva, București, 1970, pg.239

⁴⁷ Călinescu, George, opcit. 299

⁴⁸ Ibidem, pg 297

⁴⁹ Drăgulin, Sabin Daniel, opcit. 2010, apud, Pompiliu, Marcea, *Convorbiri literare și spiritul critic*, București, Ed. Minerva, 1972, pg. 41

Când Titu Maiorescu a lecturat pentru prima dată poezia „Venere și Madonă”, a prevestit că sub auspiciile geniului eminescian, va crea întreaga generație de scriitori ai secolului XX. De această factură erau Maiorescu, Eminescu și toți marii reprezentanți ai primului curent de gândire dizident de după 1848. Criticul a fost un permanent susținător al geniului eminescian, nu doar moral ci și faptic. Există ipoteza conform căreia, fără sprijinul lui Maiorescu, ar fi fost posibil că Eminescu să nu ajungă să se facă remarcant, ceea ce ar fi însemnat o pierdere enormă pentru cultura română și se deduce rolul extraordinar pe care criticul junimist l-a jucat pe scena culturală și politică, pentru că în definitiv Eminescu a fost și un important analist politic.

Însa contribuția sa nu a s-a rezumat doar la lansarea unor mari valori, ci mai ales la crearea unui curent de gândire, unei atitudini diziente direcției antejunimiste, problema pe care a ridicat-o Maiorescu, a influențat principiile multor oameni politici și de cultură și a reprezentat acea noutate de care societatea conformată urma modernizarea impusă de pașoptiști avea nevoie. Iată deci, că prin Maiorescu, opinia publică realizează că progresul se poate realiza și pe alte căi.

Ca om politic, nu a fost de factura lui Brătianu de exemplu, însă ca teoretician a fost poate viitorul a secolului al XIX-lea.

Teoria formelor fără fond

Pledoariile lui Carp, Maiorescu și Eminescu au un numitor comun, reductibil la ipoteza “formelor fără fond”, ca răspuns la provocarea tranziției spre modernitate dublat de un apel la organicitatea evoluției.⁵⁰ Junimismul a declanșat un adevărat rechizitoriu de contesare la adresa procesului civilizației românești, de modalitatea înfăpturii sale.⁵¹ Junimiștii erau antirevoluționari și ca atare, orice schimbare bruscă și rapidă era dezavuată. Progresul era necesar, dar trebuia etapizat și adaptat, altfel acesta devenea inefficient.

⁵⁰ Ibidem, pg. 39

⁵¹ Ornea, Zigu, opcit. 1985, pg 168

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

Teoria formelor fără fond poate fi considerată un barometru al atmosferei spirituale din deceniile șapte și opt al secolului al XIX – lea.⁵² Această teză a fost conturată de Titu Maiorescu, în articolul său "În contra direcției de astăzi în cultura română", apărut inițial în revista *Convorbiri literare* în 1868 și apoi în volumul care cuprinde cele mai semnificative studii maiorești intitulat "Critice". Teoria susține că în prima jumătate a secolului al XIX-lea, societatea românească s-a trezit din "letargia" în care o cufundase "barbaria orientală" și a intrat în contact cu formele culturii apusene, care i-au dat "lusturul societăților străine".⁵³ Concluzia lui Maiorescu era că cei care au impus o linie nouă în evoluția societății românești au preluat "forma" prin imitarea elementelor de civilizație europeană, însă nu exista "fondul", adică acele categorii sociale care să le animeze.⁵⁴ Critica era îndreptată doar împotriva tehnicilor și metodelor folosite, și nu a persoanelor care au impus această direcție.

Fondul era considerat a fi baza socială, economică și politică, iar forma o suprastructură (instituții, politica burgheză, etc). Fondul, pune problema criteriilor de adevăr, împreună cu care stă sau cade discernământul (adică competența de a formula judecăți de adevăr în viața publică), iar forma nu reprezintă altceva decât manifestarea vizibilă a spiritului de adevăr care instituțional vorbind, este identic cu spiritul public.⁵⁵

Restructurarea de suprafață a formelor ar fi fost în neîmpacăta contradicție cu tradițiile politice ale țării, cu fondul său de cultură, provocând anomalii de o gravitate extremă.⁵⁶ Existența unui spirit profund agrar, bazat pe sate, și nu pe orașe, a intrat în contradicție cu spiritul capitalist. Satul a fost depozitarul principal al valorilor românești deoarece, țăranul era considerat a fi românul prin excelență. Târgurile și mai târziu orașele erau susținute material de către resursele provenite din mediul rural, pentru că acestea erau doar centre administrative. De aceea țăranul era considerat a fi baza societății și nu se credea că acesta ar avea nevoie de emancipare pentru că rostul său era acela de a munci pământul. O societate agrară și patriarhală

⁵² Columban Monica, Liliana, Paicu, Pop, Iulia, Radu, Cătălina, opcit, pg.587

⁵³ Ibidem pg. 586

⁵⁴ Drăguliu, Sabin Daniel, opcit. 2010, pg.50 apud Maiorescu, Titu, „În contra direcției de astăzi în cultura română”, în *Critice*, București, 1874, pg. 328

⁵⁵ H.R.Patapievici, Teoria formelor fără fond, în *România culturală*, nr.11, 2005,

<http://www.romaniaculturala.ro/articol.php?cod=7379>

⁵⁶ Ornea, Zigu, opcit 1972, pg 22

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

ca cea românească nu se putea deschide cu ușurință modernizării și capitalismului. Introducerea principiului capitalist "Timpul înseamnă bani" și a tot ceea ce reprezenta el, a generat o serie de ostilități cu privire la afirmarea burgheziei și a acelui model de economie.⁵⁷

Junimiștii au ajuns la concluzia că tot ceea ce s-a construit în câteva decenii era fals și fragil.⁵⁸ Elita și poporul, fără acel simț civic, format și modelat în "durata lungă" a istoriei, s-au trezit propulsați într-o viață politică pentru care nu erau pregătiți. De aici îmbinarea nefericită dintre forma occidentală și fondul oriental, un "Orient putred" care reluând afirmațiile lui Octavian Goga și-a înscris pecetea în fizionomia vieții noastre socio-politice.⁵⁹

Forma cel mai adânc contestată a fost fără îndoială Constituția pe care însuși Carol I o considera a fi în neconcordanță cu nivelul de educație politică al poporului român. Aceasta era redactată pentru o țară cu o istorie citadină care a generat acea disciplină occidentală. Societatea românească începea drumul democrației pe baze nespecifice acestea.

Maiorescu era convins că „forma fără fond este de-a dreptul stricăcioasă”, deoarece nimicește cultura. Criticul propune ca soluție îndepartarea mediocrităților și promovarea formelor ce definesc identitatea culturală și socială autohtonă.

Teoria formelor fără fond este incontestabil un punct de vedere bazat pe realități, însă introducerea unor elemente de civilizație de factură occidentală au generat evoluția pe toate planurile, conducând la statul român din prima jumătate a secolului XX, un stat modern, cu un oraș care din "târg al Bucureștilor" așa cum era numit la 1800, devenise o capitală europeană de influență pariziană. Brusc, România a debordat de valori, de personalități culturale și politice extrem de apreciate.

Așadar, nu formele sunt problema, ci modul în care sunt ele aplicate și adaptate spațiului autohton, aceasta era și crezul lui Maiorescu. Cu toate acestea, marele critic nu a avut în vedere prezența unui cerc vicios. Acesta susținea spre exemplu, că înainte de înființarea Teatrului Național, era necesară prezența unui public amator, dar iubitorul de teatru se formează ca urmare a vizionării mai multor puneri în scenă, altminteri, opera dramatică ramâne la stadiu de simplă

⁵⁷ Constantiniu, Florin, opcit., pg.237

⁵⁸ Ornea, Zigu, opcit 1985, pg 169

⁵⁹ Constantiniu, Florin, opcit., pg.227

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

lectură. Aceeași problemă se pune și în cazul profesorilor, care nu se pot forma decât într-un sistem educațional. Și atunci dubile ar fi: cum poate exista public fără teatru, sau teatru fără public ? Cum pot exista școli fără profesori, dar profesori fără școli? Cum este mai potrivit să avem mai întâi teatru și apoi public, mai întâi profesori și apoi școli sau viceversa?

Bibliografie

Cărți:

- Călinescu, George, *Viața lui Mihai Eminescu*, Editura Cultura națională, București, 2004
- Columban, Monica, Paicu, Liliana, Radu Cătălina, *Limba și Literatura Română*, Editura Art Editorial Grup, București, 2009
- Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers enciclopedic, București, 2002
 - Coteanu, Ion, Seche, Luiza, Seche, Mircea, *Dicționarul explicativ al Limbii Române*, Editura Univers enciclopedic, București, 1998
 - Drăgulin, Sabin Daniel, *Istoria gândirii politice românești 1848 – 1948*, Editura Prouniversitaria, București, 2010
 - Eminescu, Mihai, *Opera politică*, Volumul I, Editura Publistar, București, 1999
 - Maiorescu, Titu, *Critice*, București, 1874
 - Negruzzi, Iacob, *Amintiri de la Junimea*, Editura Minerva, București, 1970
 - Ornea, Zigu, *Junimea și Junimismul*, Editura Eminescu, București, 1985
 - Ornea, Zigu, *Studii și cercetări*, Editura Eminescu, București, 1972
 - Pintilie, Serinela, Topor, Lucian, *Istoricii români și lumea germană în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2008
 - Radu, Alexandru, Buti Daniel, *Sistem politic românesc*, Editura Prouniversitaria, București, 2010
- Stan, Stoica, *Dicționar de istorie a României*, Editura Meronia, București, 2007
- Stanomir, Ioan, *Spiritul conservator de la Lascăr Catargiu la Nicolae Iorga*, Editura Curtea Veche, București, 2008
 - Tohaneanu, Cecilia, *Sociologie politică*, Editura Prouniversitaria, București, 2006

Articole online:

- Albescu, Oana, Pleoară pentru conservatorism. Moștenirea lui Edmund Burke, în *Sfera Politicii*, nr 153, București

FACULTATEA DE ȘTIINȚE POLITICE
UNIVERSITATEA CREȘTINĂ "DIMITRIE CANTEMIR"

- Blendea, Paul, Mandarinii culturali sau nevoia de schimbare culturală, în *Sfera Politicii*, nr. 122, București
- Drăgulin, Sabin , Rădăcinile teoretice ale tradiționalismului românesc la junimiști, semănătoriști, poporaniști, socialiști. O istorie a ideilor politice, în *Sfera Politicii*, nr.153, Bucuresti
- Nica Constantin, Moise, Leonida, Neoconservatorism politic, în *Sfera Politicii*, nr. 153, Bucuresti
- Patapievici, Horia R., Teoria formelor fără fond, în *România Culturală*, nr. 11, 2005

Site-uri: <http://www.scritube.com/istorie/Utopia-lui-Eminescu16312101022.php>